СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите (МАС)
Член на Европейската асоциация на съдиите (ЕАС)
Член на Европейски магистрати за демокрация и свободи (МЕДЕЛ)
e:mail: office@judgesbg.org, www.judgesbg.org, София, ул. Пиротска 7

ДОКЛАД
НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА СЪЮЗА НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
за 2022 година

I. ВЪТРЕШНО ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ

Членовете на ССБ през 2022 година са 496 съдии.

1.Вътрешно финансиране

Вътрешното финансиране на Съюза е изцяло от членски внос.

Продължава тенденцията заплащането на членски внос да е нередовно и недостатъчно, въпреки че размерът на членския внос не е променян през последните години, независимо от увеличаването на възнагражденията на съдиите.

През годината е платен членски внос в размер на 3,960 лева (за сравнение през миналата година е бил 6,930 лв.

2. Проектно финансиране

1. В края на 2022 г. започнахме работа по проекта „Литературата и философията през призмата на правото“,. с финансовата помощ от Фондация „Америка за България“.
   Проектът е с времетраеност 36 месеца и започва от януари 2023г.
   Целта на проекта е съдии да подпомогнат гражданското образование на учениците в гимназиален етап в партньорство с учители по философия и литература, дискутирайки учебния материал от задължителната образователна програма и възпитавайки по този начин правосъзнанието на подрастващите.
   В края на м. юни 2023г. трябва да приключи работата с 5 училища – 4 в София и Априловската гимназия в Габрово. Ще се проведат симулирани съдебни

процеси, кръгли маси и доскусии по произведенията Железният светилник, Индже, Албена, Андрешко и Делото Яворов. В работата участие ще вземат 15 съдии, най-активни от които: Татяна Жилова, Нели Куцкова, Калин Калпакчиев, Атанас Атанасов, Борислав Белазелков.

В общите дискусии, освен съдии, ще участват и изтъкнати професионалисти: Соня Янкулова – съдия от Конституционния съд, Доц.Наталия Киселова – преподавател по конституционно право в СУ „Св. Климент Охридски“, Проф. Милена Кирова - преподавател по Съвременна българска литература право в СУ „Св. Климент Охридски“, адвокат Тамара Бояджиева, нотариус Иво Иванов, Росен Иванов – директор на Дирекция „Данъчно-осигурителна методология“ в НАП.

Голяма методологична, логистична и организационна помощ ще ни оказва доц. Владислав Миланов – преподавател по езикова култура и по история на новобългарския книжовен език в Софийския университет „Свети Климент Охридски“.

2. Започна работа по проекта: Documentary Interviews on the Drafting of the Chapter "Judiciary" in the Present Constitution of Republic Bulgaria (Документални интервюта относно съставянето на глава „Съдебна власт“ в действащата Конституция на Република България), финансиран от Българо-американската комисия за образователен обмен, със срок на изпълнение до септември 2023г. Бенефициент беше Съюза на съдиите в България с партньор Нов български университет в рамките на общата инициатива „Правен форум“.

3. Продължи партньорството на Съюза по проект "Ex iure ad iustatium" (От правото към справедливостта); принципи за справедлив съдебен процес за хора с увреждания", финансиран от Фонд Активни граждани България по ФМ на ЕИП 2014-2021. Бенефициер на проекта е Фондация "Глобална инициатива в психиатрията-София". В рамките на този проект беше проведена конференция с международно участие на 30.09. и 01.10.2022г., на която бяха разгледани и въпросите за съдийската независимост и спазването на стандартите на ЕКПЧ като гарант за защита правата на човека.

4. В продължение на проекти, по които Съюзът е работил преди години („Червената шапчица“, „ Съдът в общността и гражданското образование“), съдия Владимир Вълков на доброволни начала разработва нови проекти и продължава работата си с ученици от различни класове.

Ученици от 1-ви клас на ЧОУ „Света София“ се потопиха в „Чудния свят на правилата“ в рамките на едноименния проект. Учениците изследваха ролята на правилата за осигуряване на съжителство, каква е ползата от тях, кой и как ги създава, кога тежат, какво провокира конфликт и как може да бъде

предотвратен в бъдеще.

Ученици от 5-ти клас на Националната природо-математическа гимназия и 41Основно училище „Св. Патриарх Евтимий“ участваха в проекта „Тайнственият свят на спора“. Участниците изследваха взаимовръзката между свободата, отговорността и правилата, какво мотивира поведението и провокира конфликт, употребата на сила – оправдание и граници. С помощта на съдия Вълков, адв. Мая Цонкова и адв. Катя Спасова бяха проведени симулирани съдебни процеси. Учениците от 41 ОУ разгледаха казуса и през призмата на възстановителното правосъдие, който подход беше определен от включилите се като по-добър за намиране на справедливо решение.

В заключение може да се обобщи, че проектното финансиране на Съюза е ограничено и недостатъчно поради обективни причини - липсата на административен капацитет на Съюза да кандидатства и да управлява проекти. Поради това считаме за необходимо в следващите промени на устройствения ЗСВ да се предвиди възможност съсловните съдийски организации да получават бюджетно финансиране, каквато е практиката в някои европейски държави.

3. Администрация

От м. ноември 2022 мениджърът по проекта “Литературата и философията през призмата на правото” изпълнява по съвместителство и фунцията административен секретар. Финансирането е проектно. За поредна година Съюзът не е в състояние да осигури собствено финансиране за администрацията си.

4. Електронна страница

1. Сайтът е основно средство за информиране относно всички важни за системата събития и позиции на УС по всяко едно от тях, за резултатите от работата на Съюза по различни инициативи, дарителски кампании, възможности за повишаване на професионалната компетентност (обучения в страната и чужбина, практика на международните съдилища, блогове за обмен на информация), както и за практиките в други държави, свързани с актуални за съдебната ни система проблеми. За съжаление няма достатъчно финансиране за осъвременяване на сайта.

2. Продължава активната работа по публикуване на материали по различни правни въпроси от изявени български и чужди автори в сайта „Съдебно право“ и Facebook страницата „Съдийски вестник“. Редактори на доброволни начала са съдиите Васил Петров, Мирослава Тодорова, Калин Калпакчиев, Константин

Кунчев, Андрей Георгиев, Розалина Ботева и Трифон Славков. Публикуваните статии се изпращат и до членовете на Съюза.

II. ДЕЙНОСТИ В ПОДКРЕПА НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

1. Политиката на Управителния съвет за **отстояване на институционалната независимост на съда и необходимостта от дълбока съдебна реформа.**

Защитата на съдебната независимост във всички нейни проявления е основна задача на Съюза на съдиите в България. През изминалия отчетен период дейността на УС на ССБ беше насочена към провокиране на обществена дискусия за изграждане на информирано и обосновано мнение по необходимите промени в съдебната система и към активното участие на Съюза в обществените дебати, които за съжаление поради политическата ситуация в страната така и не се осъществиха.

1. Основна част в дейността на организацията беше експертното участие чрез изразяване на становища по съществени въпроси, свързани с устройството и администрирането на съдебната власт. Представители на Съюза участват в работни групи по изработване на законопроекти към Министерството на правосъдието – за изменение на ЗСВ, НПК, за електронното правосъдие. Както през предходните години, така и през 2022 г. основните средства за провеждане на дейностите на ССБ бяха публични становища, изявления и отворени писма, отразени в медиите и достъпни на електронната страница на Съюза.

- На 07.11.2022 г. УС на ССБ изпрати становище, в което изрази сериозна загриженост от взетото от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет решение по т. 22 от Протокол № 41/01.11.2022 г., с което е отложено назначаването на младши съдии, заели длъжността си през 2020 г., за съдии в районните съдилища. Беше акцентирано, че с това решение младшите съдии са оставени без яснота за професионалното си развитие и при по-лоши условия на работа за периода, през който мандатът им е продължен.

- На21.06.2022. УС на ССБ изпрати своето становище по Конституционно дело 7/2022г.

- На 11 и 28.03.2022 г. изпратихме сиглан до ВСС за оказване на натиск и дисциплинарен тормоз над съдия.

- На 09.01.2022 г. публикувахме становището на УС на ССБ по повод предстоящия избор на председател на ВКС.

2. И през отчетната година продължиха посегателствата срещу индивидуалната независимост на съдиите. Стараехме се да реагираме на всички конкретни посегателства и опитите за външна и вътрешна намеса, изразявайки публично своята позиция и използвайки Механизма за действие на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет в случаи на засягане на независимостта и/или опит за оказване на натиск върху съдиите и съда.

От друга страна, обективната и професионално насочена обществена осведоменост е и адекватната основа, върху която гражданите могат да обсъждат съдебните актове, а органите на съдебна власт, в случай на необходимост – да предприемат съответните действия за задълбочаване на професионалните дебати по определени теми и за собственото си професионално развитие.

III. ОБУЧИТЕЛНИ И КВАЛИФИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ

1. Обучителни дейности бяха проведени в рамките на проекта „Литературата и философията през призмата на правото“ общи дискусии с гимназисти от София, Луковит и Габрово, на които, освен съдии, участваха и изтъкнати професионалисти: Соня Янкулова – съдия от Конституционния съд, Доц.Наталия Киселова – преподавател по конституционно право в СУ „Св. Климент Охридски“, Проф. Милена Кирова - преподавател по Съвременна българска литература право в СУ „Св. Климент Охридски“, адвокат Тамара Бояджиева, нотариус Иво Иванов, Росен Иванов – директор на Дирекция „Данъчно-осигурителна методология“ в НАП. Чрез презентации и дискусии те запознаха учениците с основите на:

- Органи на съдебната власт и техните правомощия, структура на съдебната система;

- Каква е работата на други юридически професии освен съдии, прокурори и адвокати - нотариуси, съдебни изпълнители, а също и с

данъчната администрация;

- Исторически и сравнителен анализ - как са се развили държавата, правото и обществото, как се променят моралните и правните норми.

2. Съюзът на съдиите в България съвместно с института CEELI Чехия организираха обучение на 15 български съдии по наказателно право в Прага в началото на ноември. Информацията беше разпространена сред всички членовет на ССБ и на обучението ще участват съдии от цялата страна.

По същия проект през януари 2024г. ще се проведе и обучение за 15 граждански съдии.

IV. ДАРИТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

През 2022 г. беше обявена дарителска сметка за събиране на средства за отпечатване на книгата на доц. д. и. н. Евгени Йочев „Сдружението на българските съдии (1919 – 1944 г.)“. Активността не беше висока и засега търсим друг начин за набиране на необходимите средства.

V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ НА ССБ

ССБ продължи да участва активно в работата на МАС, включително и в нейната европейска секция - ЕАС и в МЕДЕЛ. И в двете организации ССБ е пълноправен член с право на глас.

VI. ПАРТНЬОРСТВА СЪС СРОДНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР

През отчетния период Съюзът на съдиите в България поддържаше професионални контакти с национални правозащитни и неправителствени организации: Асоциация на прокурорите в България, Национално сдружение на съдебните служители, Съюза на юристите в България, Български институт за нестопанско право, Български институт за правни инициативи, Български хелзинкски комитет, Института за социални дейности и практики, Институт за пазарна икономика, Фондация „Отворено Общество”, Асоциация за Европейска интеграция и човешки права, Български адвокати за правата на човека, Институт за развитие на публичната среда.

Чуждестранни и международни организации - Международна Асоциация на съдиите, Европейска асоциация на съдиите, МЕДЕЛ, Холандска асоциация за правосъдие, Холандска фондация “Judges for Judges”, Институтът за правни

инициативи в Централна и Източна Европа (Прага).

VII. ПАРТНЬОРСТВО С МЕДИИТЕ

За да гарантира висока степен на прозрачност и публичност, ССБ и неговите представители присъстват в печатни, онлайн и телевизионни медии, което включва, но не се ограничава само до: БНР, БНТ, БТВ, БТА, BulgariaOnAir, www.dnevnik.bg, www.mediapool.bg., lex.bg, де факто. Това е ефективно средство в усилията за преодоляване на липсата на обществено доверие.

Всички становище и позиции на Съюза по актуални въпроси, свързани със съдебната система, бяха редовно изпращани на медиите.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА
СЪЮЗА НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ